

Haber-Yorum

Özbekistan'da Gençler Arasındaki Boşanmalar Neden Arttı?

Haber:

Adalet Bakanlığı yetkilisi H. Miliyev, Özbekistan'daki boşanma oranının Bağımsız Devletler Topluluğu'ndaki (BDT) en düşük oran olduğunu söyledi.

Özbekistan'da 9 milyondan fazla aile bulunmaktadır. Yılda ortalama 250-300 bin yeni aile kuruluyor. Ama aynı zamanda her yıl ortalama 45-49 bin boşanma vakasının yaşandığı gözlemleniyor. Boşananların %4-5'i bir yıla kadar, %40'ı ise beş yıla kadar birlikte yaşayabiliyorlar.

Boşanma vakalarının sayısı 2021'de %41, 2022'de ise %22 artış gösterdi ancak 2023'teki büyüme oranı keskin bir düşüş göstererek 2022 yılına oranla sadece %0,8 artış gösterdi (yani büyüme hızı 2022 yılına oranla 27 kat azaldı).

Bağımsız Devletler Topluluğu ülkeleri arasındaki Ortak İstatistik Komitesi'ne göre Özbekistan, evlilik sayısı bakımından BDT'de ilk sırada yer alırken boşanma vakaları bakımından ise son sırada yer alıyor. Özbekistan'da 2022 yılında her 1.000 kişi için evlenme vakalarının sayısı 8,4, boşanma vakalarının sayısı ise 1,4 oldu.

Yorum:

Evlilik yoluyla erkek ve kadın bir aile kurar ve bu ikisinden nesilleri çoğalır. Ailenin doğru bir şekilde kurulabilmesi ve yaşamın devam ettirilebilmesi için İslam dini belirli kurallar ve şerf hükümler koymuştur. Zira İslam evliliği emredip ona teşvik etmektedir; nitekim Abdullah İbn-i Mesud'dan rivayet edildiğine göre Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem bizim için şöyle buyurmuştur: **يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ، مَنْ اسْتَطَاعَ مِنْكُمُ الْبَاءَةَ فَلْيَتَزَوَّجْ، فَإِنَّهُ أَعَصَّ، فَإِنَّهُ لَهْ وَجَاءَ** "Ey gençler topluluğu! Sizden evlenmeye gücü yeten evlensin. Çünkü evlenmek gözü haramdan daha çok korur ve ferci de daha çok muhafaza eder. Evlenmeye gücü yetmeyen de oruç tutsun. Çünkü oruç, onun için bir kalkandır." [Müttefekun Aleyh]

Ailelerin parçalanmasının temel nedeni gençlerin dini eğitim almamalarıdır. Bugün tüm dünyada olduğu gibi Özbekistan'da da ekonomik sorunların öncelikle ailelerin parçalanmasıyla sonuçlandığı ve ailelerin ayrılık vakalarının artmasının temel nedenlerinden birinin de ekonomik sorunlar olduğu da doğrudur. Ancak geçmiş tarihimize ve seleflerimizin ve atalarımızın hayatına baktığımızda, bunun temel bir neden olmadığını görmekteyiz. Zira Birinci Dünya Savaşı'nda Rusların topraklarımızı işgal etmesi, bunun akabinde modern tarihte yaşanan suni kıtlıklar ve siyasi katliamlar bile ailelerin parçalanmasına sebep olmamıştır. Hatta İkinci Dünya Savaşı sırasında babalarımızın ve annelerimizin maruz kaldığı zorlu imtihanlar bile ailelerin parçalanmasına neden olmamıştı; çünkü onların akidesi İslam'dı, onların ahlâkı İslam'dı ve ölçüleri de helal ve haramdı.

Hatta 70 yıl süren kâfir Sovyet rejimi bile dini boşluk oluşturamamış ancak tiran Kerimov'un politikası gençlerimizin din eğitimi almasını engellemiş olup bu politika onun öğrencisi Şevket Mirziyoyev döneminde de devam etmektedir. Kur'an-ı Kerim okumayı ve Arapçayı öğretmek için bazı okulların açıldığı doğrudur; ancak eğitim, devletin belirlediği çerçevenin dışına çıkmadan devlet politikasına uygun olarak verilmektedir. Hatta öğretmenlerin bu kurallara aykırı davranıp davranmadığını kontrol etmek için sık sık baskınlar yapılmaktadır! Böylece İslami şahsiyetler hiçbir zaman ortaya çıkamayacaktır.

Özbekistan'daki Kur'an kursları ve dini medreseler, Müslümanların dini kültüre olan susuzluğunu gidermek için çalışıyor. Bunun sonucunda da gençler, hayatın sorunlarını çözenin bir yolunu bulamadan başıboş dolaşıyorlar. Erkekler ise ailedeki rollerini ve yerine getirmeleri gereken görevleri bilmiyorlar. Yani onlar, Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in, ailenin sakin, güçlü ve kalıcı olması için gerekli olan tavsiyelerini bilmeden aile oluşturuyorlar. Kadınlar ve kızlar da ailedeki rol ve statülerini tam olarak anlayamadan evleniyorlar ve bunun sonucunda bu tür aileler zayıflıyor, başarısız oluyor ve hayatın sınavlarına dayanamayıp hızla çöküyor.

Bu sorunun tek çözümü İslami hayata geri dönmektir. Yani İslami hayatın yeniden inşa edilmesi gerekir ki ancak bu şekilde İslami şahsiyetler yetiştirecek eğitim kurumları kurulacaktır; bunun sonucunda da gençler, aile hayatlarını Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in emir ve yönlendirmelerine göre düzenleyeceklerdir. Bunun ardından da eşler arasında güven, sevgi, muhabbet ve huzur oluşacak ve böylece toplumdaki aile parçalanmaları azalacaktır. Nitekim Subhanehu ve Teala Kerim Kitabı'ndaki Rum suresinde şöyle buyurmuştur: **وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً** **“Kaynaşmanız için size kendi (cinsi)nizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet peydâ etmesi de O'nun (varlığının) delillerindendir. Doğrusu bunda, iyi düşünen bir kavim için ibretler vardır.”** [Rum 21]

Allah Subhanehu ve Teala'nın Kitabı bizim için bir hidayettir; şayet onu hayatımızda uygularsak bu dünyada mutlu ve müreffeh bir hayat yaşarız; şayet onun terk edersek o zaman en büyük düşmanımız olan lanetli şeytan bizi dalalet yoluna saptırır ve bu da cehennem azabına yol açan büyük hüsrandır. Bugün ise Özbekistan'daki rejim Rahman'ın yolundan değil, şeytanın ve onun dostlarının yolundan gitmekte ve kâfir efendilerini razı etmeye çalışmaktadır. Bu da toplumun her alanını etkilediği gibi ailelerin parçalanmasını da etkilemektedir. Çünkü ailede sevgi ve şefkat kaybolduğunda bu, tüm toplumda huzursuzluklara neden olmaktadır. Dolayısıyla bunun sonucunda da bakımı zorlaşan çocuklar ve kayıp nesiller ortaya çıkacaktır.

Tüm bu sorunlardan kurtulmanın tek yolu, günümüzün ajan hükümetleri yerine, şerî hükümleri uygulayacak olan Raşidi Hilafet Devleti'ni yeniden tesis etmektir. Böylece toplumda istikrar ve güven, ailelerde ise huzur ve mutluluk olacaktır. İşte o zaman boşanma vakalarının sayısı azalacak, yetimler çoğalmayacak ve zina ve ahlaksızlık da yaygınlaşmayacaktır. Bu iş Allah için çok kolaydır; zira Subhanehu ve Teala, Kendi dinini tüm dinlere üstün kılacağını vaat etmiş olup O asla vaadinden dönmez. **أَلَا إِنَّ نَصْرَ اللَّهِ قَرِيبٌ** **“Bilesiniz ki Allah'ın yardımı yakındır.”** [Bakara 214]

#ÖzbekistandanÇağrı

#PleaFromUzbekistan

#ЎЗБЕКИСТОНДАН_ФАРЁД

#صرخة من أوزبكستان

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Muhlisa EI-Özbeki